

Doel van de Nieuwsbrief

Bekend maken van de Canon Sociaal Werk, boeken, artikelen, lessen, colleges, symposia, presentaties en andere middelen om te bevorderen dat historisch besef, kennis en inzicht een erkende plaats krijgen in het curriculum van de opleidingen Social Work, in het sociale werkveld en in het beleid. Het historische geheugen heroveren, in het onderwijs, in de sociale sector, in het overheidsbeleid. Daarom: ervaringen, kennis en ideeën delen.

MOTTO: 'Kijken in de spiegel van het verleden' (Marie Kamphuis, 1986, pionier maatschappelijk werk).

Eerdere nieuwsbrieven te vinden op: <http://www.canonsociaalwerk.eu/nl/onderwijs.php>

CANON
SOCIAAL WERK

Inhoud van dit nummer

- Geslaagde studiemiddag 'WIE BETAALDE DE SOCIALE ZORG IN VROEGER EEUWEN?'	1
- Maarten van der Linde benoemd tot Bijzonder lector Geschiedenis van het Sociaal Werk	2-3
- Maatschappelijk aandeelhouders	3-4
- Bezoekers aan de Canon Sociaal Werk, januari-mei 2011	4

WIE BETAALDE DE ZORG IN VROEGER EEUWEN?

Als **BIJLAGE** bij de deze Nieuwsbrief vindt u de presentaties van de vier sprekers.

Op de foto: Jos van der Lans opent de middag. Vooraan van rechts naar links de sprekers Danielle Teeuwen, Elise van Nederveen Meerkerk en Henk Looijestein. Spreker Marco van Leeuwen staat buiten beeld.

De studiemiddag 'Wie betaalde de sociale zorg in vroeger eeuwen?', dinsdag 5 april 2011, op het **Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis** (IISG) trok veertig deelnemers. Het thema is weer actueel, omdat de Wmo inzet op eigen initiatief van familie, burens, vrijwilligers en het lokale beleid. Is dat een terugkeer naar het verleden? Wat deden familie en burens, diaconieën en fondsen, particulieren en stedelijke overheden? En waar kwam het geld vandaan? Naast een rondleiding door het IISG

werden de veertig aanwezigen getraakteerd op vier inspirerende lezingen over deze onderwerpen. Nederlanders zijn eigenlijk altijd vrijgevig geweest voor kwetsbare medemensen. Het sociaal werk is er groot door geworden. De vrijgevigheid werd echter in andere banen geleid nadat de bijstandswet de particuliere armenzorg in 1965 definitief begon te vervangen. Armoede verdween als rechtstreeks doel voor vrijgevigheid, tenzij het armoede was in een ver en onderontwikkeld deel van de wereld. De sprekers presenteerden (tussentijdse) resultaten van hun historisch onderzoek. Mij trof o.a.

- het grote aandeel van de collectes in de financiering van de zeventiende eeuwse armenzorg (Danielle Teeuwen).
- Het grote aandeel van de middengroepen-testateurs in de armenzorg van de 17^e eeuw en de daling in de tweede helft van de achttiende eeuw (Elise van Nederveen Meerkerk).
- Het dwars zitten van erfgenamen als motief voor het stichten van een hofje (Henk Looijestein).
- De verbluffende toename van het aantal filantropische instellingen sinds 1950 (Marco van Leeuwen).

Veel dank aan de onderzoekers van het IISG dat zij hun kennis met ons wilden delen.

Maarten van der Linde

12-05-2011

Docent en historicus Maarten van der Linde benoemd tot bijzonder lector Geschiedenis van het Sociaal Werk

Hogeschool Utrecht heeft Maarten van der Linde benoemd tot bijzonder lector Geschiedenis van het Sociaal werk. Docent en historicus Maarten van der Linde heeft jarenlange kennis en ervaring binnen het terrein geschiedenis van het sociaal werk. Zo is hij onder andere auteur van het 'Basisboek geschiedenis sociaal werk in Nederland' en lid van het educatieve bouwwerk 'Canon Sociaal Werk in Nederland en Vlaanderen'. Het bijzonder lectoraat Geschiedenis van het Sociaal Werk is gefinancierd door het Oranje Fonds. Het Fonds heeft hiervoor 70.000 euro beschikbaar gesteld.

Opdracht bijzonder lector en lectoraat

Het lectoraat gaat per 1 september 2011 van start tot 1 september 2013. Van der Linde krijgt hierbij een aanstelling voor de duur van twee jaar en zal als bijzonder lector het historisch bewustzijn van het sociaal werk in het beroepsveld en het HBO onderwijs versterken. Doelstellingen zijn om actuele maatschappelijke vraagstukken uit het sociale domein te verbinden met kennis en inzichten uit het verleden en om bij te dragen aan de vernieuwing en ontwikkeling van methodische concepten en praktijken in het beroepsveld en het HBO onderwijs.

Daarnaast brengt de bijzonder lector het historisch perspectief binnen het Kenniscentrum Sociale Innovatie van Hogeschool Utrecht in en fungeert hij als de verbindende schakel tussen het kenniscentrum en de Canon Sociaal Werk in Nederland en Vlaanderen. Doel van het lectoraat is het vertalen van gegevens uit onderzoek, beroepspraktijk en wetenschappelijke theorievorming naar methodische aanpakken, opleidingsstrategieën en beroepscompetenties voor het onderwijs.

Dit [persbericht](#) staat ook op onze site.

Over Hogeschool Utrecht

Hogeschool Utrecht (HU) is een kennisorganisatie die door hoogwaardig onderwijs en onderzoek werkt aan innovatie en professionalisering van de beroepspraktijk en aan de persoonlijke ontwikkeling van talent. De 3.200 medewerkers van de HU verzorgen hoger onderwijs voor 39.000 studenten via 68 bachelors en 24 masters. Promoverende docenten en excellente studenten verrichten toegepast onderzoek onder leiding van ruim 40 lectoren en geclusterd in 6 kenniscentra. Hogeschool Utrecht heeft vestigingen in Utrecht en Amersfoort.

Over Kenniscentrum Sociale Innovatie

Het bijzonder lectoraat Geschiedenis van het sociaal werk is aangehaakt bij het lectoraat Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening (IMD) van lector Lia van Doorn. Dit lectoraat IMD maakt deel uit van het Kenniscentrum Sociale Innovatie van de Faculteit Maatschappij en Recht. Dit kenniscentrum richt zich op de vernieuwing en verbetering van de dienstverlening binnen het brede werkveld, waarin hbo juristen, sociale professionals, en HRM professionals werkzaam zijn. Het lectoraat Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening is gericht op vernieuwing en ontwikkeling in het bijzonder voor de beroepsuitoefening door maatschappelijk werkers. De geschiedenis van het sociaal werk is één van de programmalijnen van het lectoraat IMD.

Over het Oranje Fonds

Het Oranje Fonds is het grootste, nationale fonds op sociaal gebied. Per jaar besteedt het ongeveer 26 miljoen euro aan organisaties die een betrokken samenleving bevorderen in Nederland en in het Caribische deel van het Koninkrijk. Het Oranje Fonds wordt o.a. gesteund door de Nationale Postcode Loterij en De Lotto. De Prins van Oranje en Prinses Máxima zijn beschermgeestvaders van het Oranje Fonds.

Noot voor de redactie

Marina Paardekooper | Marketing en Communicatie | T. 06-12856997 |
E. marina.paardekooper@hu.nl

MAATSCHAPPELIJK AANDEELHOUDERS VAN DE CANON

Geef ons door als wij uw organisatie kunnen benaderen voor een aandeelhouderschap: info@josvdlans.nl

Maatschappelijk aandeelhouders op een rij:

Opleidingen (vooralsnog alleen HBO):

1. Fontys Hogeschool Sociale Studies Eindhoven.
2. Haagse Hogeschool, Academie voor Sociale Professies.
3. Karel de Grote Hogeschool Antwerpen.
4. Vlaamse Vereniging van Hogescholen.
5. Hogeschool Utrecht, Instituut voor Social Work.
6. Hogeschool Arnhem Nijmegen, Instituut voor Sociale Studies.
7. Hogeschool van Amsterdam, domein Maatschappij en Recht.
8. Hanze Hogeschool Groningen, Academie voor Sociale Opleidingen.

9. Hogeschool Leiden, Instituut voor Social Work.
10. Saxion Hogeschool Enschede, School of Social Work.
11. Avans Hogeschool Breda/Den Bosch, Academie voor Sociale Studies.
12. Hogeschool InHolland, lectoraat Maatschappelijk Werk.
13. Hogeschool Rotterdam, Instituut voor Sociale Opleidingen.
14. Hogeshool Zuyd, Faculteit Sociale Studies.

Beroepsvereniging

1. NVMW, Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk.

Onderzoek en advies

1. Movisie. Kennis en Advies voor maatschappelijke ontwikkeling.
2. NJI, Nederlands Jeugd Instituut.
3. Verwey-Jonker Instituut.
4. De Beuk Organisatieadvies.

Breed Sociaal Werk:

1. Verdiwel, Vereniging van directeuren van lokale welzijnsinstellingen.
2. VGN, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland.
3. CMO Net, Provinciale Centra voor Maatschappelijke Ontwikkeling.
4. MO Groep, Werkgevers Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening.
5. Federatie Opvang.
6. Reclassering Nederland.
7. IrisZorg. Trajecten voor wonen, werken en verslavingsbehandeling.
8. HVO-Querido. Opvang, woonbegeleiding en dagactiviteiten in Amsterdam.
9. Zienn, organisatie voor maatschappelijke opvang in Friesland, Groningen en Drenthe.

Media:

1. *Alert. Het tijdschrift voor Sociaal Werk en Politiek in Vlaanderen.*
2. *TSS. Tijdschrift voor Sociale Vraagstukken.*
3. Uitgeverij SWP, Amsterdam.
4. *Zorg & Welzijn Magazine.*

Overheid

1. Commissie Cultureel Verdrag Nederland-Vlaanderen.
2. VWS, Nederlands ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
3. WVG, Vlaams ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.
4. KING, Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten.
5. LCGW, Landelijk Contact Gemeentelijk Welzijnsbeleid.
6. Divosa, Vereniging van managers op het terrein van werk, inkomen en sociale voorzieningen.

BEZOEKERS AAN DE CANON, JANUARI-MEI 2011

Na het januari-record (massaal bezoek aan het venster '**1988 Jolanda Venema. Herhaalde onmacht**', <http://www.canonsociaalwerk.eu/uit/details.php?id=13>) is het bezoek ietwat gestabiliseerd, maar vertoont nog altijd groei - in maart zelfs forse groei.

	Bezoeken 2011				Unieke bezoekers	
	2008	2009	2010	2011	2010	2011
Januari	2.046	3.837	7.806	15.190	5.909	12.214
Februari	1.804	3.806	6.019	7.818	4.633	5.534
Maart	2.460	4.936	7.086	8.778	4.934	6.089
April	2.574	5.205	7.174	7.256	4.823	5.205
29 Mei	3.060	4.766	7.694	7.837	5.787	5.478

**STUUR DEZE NIEUWSBRIEF DOOR
AAN COLLEGA'S EN ANDERE BELANGSTELLENDE!**